

Kossuth budai fogságáról

mondott el nemrégén ismeretlen részleteket Markó Árpád őrnagy a Magyar Történelmi Társulatban. Kossuthot, a bécsi kormány rendeletére 1837. május 4.-én éjjel letartóztatták, mert a „Törvényhatósági Tudósítások” című, megalkuvást nem ismerő lapját, többszörös betiltás ellenére is kiadta. Magyarország akkori főparancsnoka, báró Lederer Ignác lovassági tábornok parancsára gróf Zedwitz Vilmos kapitány Eötvös József ügyész társaságában Kossuthot a Zugliget mai „Istenszem” nyaralójában elfogta és a Bécsikapu-tér mellett fekvő József-kaszárnyába kísérte. Fogságának egész idejét itt töltötte, mint a katonaság foglya. A budai főhadparancsnokság erre vonatkozó iratait eddig a bécsi Kriegsarchiv őrizte. Most azonban azok már a hadtörténelmi levéltár birtokában vannak. Markó őrnagy ez, eddig hozzáférhetetlen okmányok alapján ismertette azokat az utasításokat és intézkedéseket, melyeket a budai várparancsnokság a Kossuth-tal való bánásmód tekintetében kiadott. Tolmácsul a fogoly mellé Sebes Károly térparancsnoksági főhadnagyot osztották be, akinek feladata volt Kossuth egész levelezését ellenőrizni és minden leveléről másolatot készíteni. Ennek köszönhetjük, hogy az iratok közül több olyan levél kerül nyilvánosságra, amelyeket Lederer és Beöthy causarum director veszélyes, vagy lázongó tartalmuk miatt nem továbbított. Fogsága egyhangú napjait Kossuth irodalmi tanulmányokkal töltötte, angolul és franciául olvasott és német munkákat fordíttatott magyarra. A könyveket, egy német ujságot, az „Allgemeine Zeitung”-ot a várparancsnokság vásárolta be részére és minden feljegyzését, Sebes főhadnagy gondos átolvasás után továbbhíthatta csak a főparancsnoksághoz. A főhadparancsnokság irataiból kitűnik, hogy milyen nagy fontosságot tulajdonítottak Kossuth személyének és hogy minden reávonatkozó kérdésben előzőleg kikérték a mindenható Metternich kancellár döntését is.

1934 I/31